

organu glumetiu sociale-politicu-tocu.

Foi a acăstă ese în tăta dominecă, — dar preții pentru Ostrunguri: pre anu 6 fl. pre 1/2 de prenumeratii se primesc în tăta dilele: anu 3 fl. pre unu trilunii 1 fl. 50. cr.; era pentru Straînetate: pre anu 8 fl. pre 1/3 de anu 4 fl. pre unu trilunii 2 fl. in v. a.

Totă siodenie și banii de prenumeratii sunt de a se tramite la Redactarea organului:
Strat'a Tragatoriu (Lövészutca) nrnlu 5. etagiulu 2.

O privire asupr'a dascaliei.

— Quem dii odere, paedagogum fecere. —

Frundia verde trei alune, —
N'am aflatu oficiu 'n lume,
Ba chiaru neci pôte sà fia
Ca placut'a dascalia.

Frundia verde lemn crepatu, —
Bine-e dascalu la unu satu,
Cà-ci traiesci dôle placute,
De necasu, nevoi, scutite.

Nece chiaru unu vicispanu,
La districtu unu capitanu,
N'are-asiè grase venite,
Asiè bine intocmité.

Solutiunea colosală
Scósa fore de 'ndoielá,
Incassata 'n bucuria
Pr'in placut'a jucutia.

E unu daru ce raru in lume
Pôte s'aiba óre-cine,
Sì mai dîeu cà nu gasesci,
For' la dascalii satescii.

Au nu-e ast'a fericire,
Nu-e mediulocu de 'navutire,
Candu paralele ti vinu
Fore truda, fore chinu?

Vi-o spunu francu și acuratu,
Cà dascalulu de la satu
Nu-e lipsită, n'are nevoi,
Avendu vite, caru cu boi.

Dinsulu ori-si-candu le vede,
Numai altulu le posiede...
Apoi elu ca gasda bunu,
Cumpera lapte nobunu.

Banii inca nu-i lipseacu,
Toti la elu se 'ndesuescu,
Patru comori si-a facutu,
Puse bani căti a 'ncaputu:

In comór'a cea d'intâiu
Sunt banii calicului,
Ér' in tóte cele-l-alte
Siede domn'a golatate.

D'intre tóte mod'a, care
Cere spose 'n suma mare,
De totu o dispretiesce,
Simplitatea multu iubescce.

In mancare cumpetu mare
Tiene fore imputare,
Sciindu bine cà postirea
I va tienè fericirea.

Scól'a bine-organisata,
Locuintia-acomodata,
Scolarii ce de regula
Ambla desu la 'nyetiatura,
Tóte-lu facu ca 'n gura mare
Sà strige cu infocare:
„Pré Maritu Ordinariatu
„Ori de mine v'ati uitatu?!” . . .

Fórte multe se potu spune
Despre a dascaliei nume,

Candu ai stă a scrie tōte
Ai lueră sì dì sì nōpte.

Frate dar', — că-ci te iubescu,
Alu teu bine ti-lu voescu, —
Ti-asin dă intieleptulu svatu
Să te faci dascalu in satu.

Asiè, intrandu la domnire,
Vei gustă d'in fericire,
Ti vei cascigă renume,
Pomenit u vei fi pe lume.

Ti vei stringe averi multe
Pentru dilele carunte, —
Dóra neci de comendare
Nu-ti voru remanè parale!...

Georgiu Stefanu,
inventiatoriu poporale.

Cortulu lui Siamù Banù,

in care d'in numeros'a familia a lui Siamù Banù
abiá a mai remasu elu cu muerea sa Zamfira, soru-
sa Gafin'a sì fetiorii Cul'a sì Adamutiu.

Siamù Banù: No dragii dadisi baieti, vedeti ce dì buna amu avutu asta-di, haideti să dàmu bogda-proste lui Domnudieu, sì apoi să ve spunu mai incolo pouestea cu pop'a Pavelu, ca să vedeti voi, că pe langa totu necasulu nostru, forra scola si beserrica nu poti ajunge de parte, — acele-su sufletulu unui neamu. (Se aduna toti in giurulu lui Siamù si dscu tatalu nostru in limb'a loru, apoi se asiédia diosu.) Eri v'am spusu dupa gurr'a popii Pavelu de ce e buna dical'a „ce poti lasa pe mane nu face asta-di;” asta-di sì ve spunu totu dupa gurr'a Dumnia-lui de ce lécu este buna dîs'a „ada sì ná, — ce e a-mana nu e mintiuna“ sì „ce poti face asta-di nu lasa pe mane.“ Asià ascultati! (Siamù si-baga pip'a in spuza sà se friga si apoi continua.) Pop'a Pavelu dice, că dîs'a „ada sì ná“ e celu mai bunu leacu de a-ti tiené viéti a de căte-ori ai de lucru cu neamtiu. Dicce pop'a, că vulpea e angeru pre langa neamtiu, si că in tiérra nostra mai alu dracului a patitudo rremanii cu neamtiu ca tōte celealte neamuri, că-ci numai atunciá nu au amblatu rremanii frípti si arsi

de neamtiu, candu nu a avutu lipsa de dinsii, dar' alta-data totu-de-un'a. Ei darr' ce să-i faci, că mintea rremanului... vine totu-de un'a prea tardiu. Mai bine ar' inventiá ei rugatiunea „ada sì ná“ decatul tatalu nostru, candu au tréba cu neamtiu. In anulu patru-dieci sì optu trebueau să dica rremanii „ada sì ná“ si apoi să faca ce au facutu. Totu asià trebueau să dica rremanii cei tunsi si rasă d'in Ardealu — la cari le dico sì granicerii de la Orlatu si Nasaudu — in anulu 51, candu i-au desbracatu de harme. Atunci eră loculu de a dîce mai antâi „ada“ ce mi-ai sagaduitu cu diceru, fatntu si iscalitura, si eu prostu ti-am crediutu, „ada“ sembr'a pentru slujb'a (robi'a) de 100 ani, éra pentru credinti'a cea neclatita „iscalesce“ cum-că tōte aceste sunt ale nóstre si nu ale altui-a, si neci tu neci neamu de neamulu teu pâna in a trei-spre-diecea sementia nu se voru mai atinge de ce e alu nostru, si numai dupa aceea să fi disu „ná“ harmele. Deceau dinsii atunci asià, asta-di ar' fi Ardealulu mai avutu, mai infloritul; cararea de la Pest'a pâna la Bud'a nu ar' fi asià batuta de pitioarele granicerilor, cautandu-si dreptulu, si Domnii d'n Pest'a nu aru trebui să-si bata asta-di capulu, cum să dovedescă că nedreptatele neamtiului sunt dreptate nemtiesci, dupa cari rremanii au numai să totu deie, darr' nu să si mai capete. Darr' ce să le faci, „mintea rremanului...“ In anulu 61 deca aveau rremanii minto, diceau „ada sì ná“; — in 63—4. trebueau să bata rremanii cu pumnulu in mésa si să strige „ada sì ná“, darr' nu să credea la ochelarii lui Rakistan, cari i scoteau ochii să nu pota ceti rremanii d'in ei că căte dice, atatea.... In anulu 65—6. ce ar' fi fostu mai nimritu, decatul „ada sì ná“, séu deca nu mergea cu asta, apoi să-si fi pusu carulu in potri si să fi disu „nu-ti dau de nu-mi dai“ pana la o picatura de sange; inse ce se faci — mintea rremanului.... Dá órre asta-di nu ar si mai bine, candu vr'o patru-dieci si optu de rremanii si-aru trenti astu-feliu pumnulu in més'a cea verde a legiuitorilor d'in Pestea, cătu să resunc pana in 48, si cu o inima si unu glasu să dica: „acum ori neci odata, dati? ori dàmu man'a cu Tis'a!“ Inse ce să faci? rremanulu pana acum'a a inventiatu inca nu mai a se plange — mintea rremanului.... Nu ti-aru fi ciuda, de nu ar' vedé pild'a in flénderile de sasi.... Vedeti dragii dadisi! astu-feliu a vorbitu pop'a Pavelu pana i-s'au implutu ochii de lacremi, apoi a pusu capulu in pamontu si oftandu odata chiaru de la inima dîse incetu: „vai de celu ce nu semte putere in sine! vai de siorecele care cauta scutu la pisica! vai de frantiugulu care cauta mila, consodoratia si dreptate la burcusiu! Si vai de noi, cari ne punemu ne-dejdea in altulu!“ — mai suspină si oftă odata si apoi scapă d'in gura tare incetu cuvintele: „in — neamtiu!“

Cul'a: D'apoi ce o vrutu pop'a să-ti spuna cu ast'a? ca dorr' rremanii nu au acum'a tréba cu nemtiulu, farra cu ungurulu?

Siamù Banù: Asià l'am intrebaturi si eu pe pop'a, si cu mare greu am mai pututu scôte d'in gurr'a lui uorba, dicendu: „asià este Siamule! inse candu e uorba de rremanu, apoi ungurulu vorbesce cu gurr'a neamtiului, si neamtiulu cu gurr'a ungurului;

dinsii pentru rremanu nu si-oru scôte ochii unulu altui-a, fără candu c de trasu și pelea de pre rremanu, apoi dinsii totu-de-un'a au fostu tovaresi la olalta. Fără nu face astă nemicu Siamule! lumea nu sta d'intr'o dì, dorr' va sosi odata și mintea rremanului cea de pre urma, candu să susfie toti intr' unu buchinu, să vorbescă d'intr'o inima, și să mărgă toti pe o carare, și atunci credu că se va împlini dical'a unui popa care o talcuitu la unu neamtiu (sasu) ce însemnează batutulu tócei la besericile rremanești. — L'am întrebătu să-mi spuna, și mie, dar' nu a vrutu, dicensu că nu mi-o potă spune, că atunci ar' bate Dumnedieu și pe unguru și pe neamtiu. Asiă eu inca nu vi-o potu spune vóu. Deci, după ce sciti pentru ce e buna dical'a: „ada și nă“, acum astă-di altă nu ve mai spunu, ca să nu uitati, vre un'a audindu mai multe

Depesic telegrafice,

— priimite de la „Ghimpele.“ —

Parisu, 25. *Favor-are.* — Prusacii au intrat adi, năptea, cu mare pompa.

Siorcii, chiticanii, sobolanii, infratitii cu cotoii, pisicele, martanii și cotiosmanii, au esită înaintea imperatului cu surle și cimpioie, multiumindu-i ferbinte, că i-a scapatu de apropiat'a esterminare a gintei loru.

Versailles, 25. *Favor-are.* — La banchetulu ce imperatulu a datu lui Thiers, pentru servitiele ce elu și cu camer'a orleanista aduse prusianiloru, s'a rostitu mai multe cursuri. Thiers a beutu pentru consolidarea imperiului germanu.

Bordeaux, 25. *Favor-are.* — Gambetta declară, că va fi celu mai infocatu imperialistu, — atunci, candu imperatulu providinției Wilhelm ar abdice in favórea republicei in Germania.

Jacoby, vestitulu democratu republicanu alu Germaniei, a felicitat pre Gambetta de acést'a patriotica declaratiune.

Asesorulu mirénu D. Nicóra și dnulu presiedinte-episcopu Procopiu Ivacovicicu.

— *Intr'o siedintia a Consistoriului gr. or. d'in Aradu.* —

Nicóra (la unu casu concretu, ce eră sub discussiune): *duhovniculu*, trebuesc să aiba morala buna, să se pörte cu *duhulu* blandetielorū și să fia adeveratu pastoriu alu *duhuriloru* ominesci, deci...

Episcopulu (ilu intrerumpse): *dle te reflectesu a nu te servi de expresiuni slave, candu vorbesci romanesce; dì in locu de *duhovnicu* — spiritu-listu, și in locu de *duhu* — spiritu.*

Nicóra: Mă rogu de iertare, că-ci eu me gândiam să stau mortisii la decisulu venerabilului sfnodu eparciale de la 1870, care cu majoritate de 2. voturi a adoptat cuventulu **duhu**.

Episcopulu: Ei bine, acea a fostu atunci, dara de atunci in cōce amu progresat, și trebuie să progresamu totu mereu.

Nicóra — capitulésa.

„*Gur'a Satului*“: Să traiésca Mari'a Sa dnulu episcopu! care la acést'a ocasiune ex proprio motu s'a aretat mai progresistu romanu, de cătu chiaru și provinti — voi și dico „providentialulu“ *Bhabalesz*, fiindu-că acestu *diurnalistu* romanu cu companistii sei in sinodulu eparciale de la 1870, in locu de a clarifică pre dnulu episcopu, cunoscutu de multa bunavointia intru tóte, — de siguru pentru că proiectulu de purificare a fostu iniciativă altui deputat, a luptat cu totu focul invidiei pentru susuzienerea slavului cuventu **duhu** in locu de spiritu.

Circularu.

Câtra invetiatorii d'in dieces'a Caransebesiului.

Senatulu scolariu gr. or. a otaritu, că fia-care invetiatoriu pote să-si lapede femeea sa legiuia și să-si iee vr'o pilaritia ungurésca ori slovacésca, cu care apoi va potă traî in concubinatu, spre onoreea națiunei, și moralulu tenerimei. Ca modelu li se recomenda unu invetiatoriu d'in Logosiu.

O anecdota de iérna.

Fiindu frigu cumplitu, și neavendu dad'a horhunù lemn de incaldită dîse fetiorului seu Cul'a, să mărgă la padure după lemn. Cul'a inse, asiè golisoru cumu eră, i replică, că nu pote merge, că-ci n'are vestimente de iérna și crêpa de frigu in padure. La ce dad'a scôte pip'a d'in gura și i-o preda dicendu-i: „No nă pip'a mea și apoi te cara!“... Cul'a apoi luandu pip'a in dinti (și asiè fiindu bine provedutu in contr'a frigului) plecă numai decât tu fluierandu cătra padure.

Meliti'a Redactiunei.

Dominului J. R. in Olmütz. Bucurosu vomu satisface comisiunei DTele catu mai curendu.

Dlui G. Dronc'a in S. S'a coresu. Apromisele voru fi bine priimite. Salutare fratiescă!

Amicului nostru T. H. in Buteni. Jupanulu de siguru a fostu multu mai comodu, de catu sa cerce adres'a incat la posta, care e in vecinatesea lui; amu mersu inse singuri la elu de amu ridicatul fi. 3. pre semestrulu Ian.—Jun. și urii indată vi s'au speditit. Alta-data de a dreptulu. Salutare!

Dlui T. Nicóra in S. Semestrulu ti l'amu calculat nu de la Faurariu, ci de la Ianuarie, ca-ci neavendu pre „Siamu Banu“ de la incepere, nu l'ai intielego.

Dlui J. B. docinto in Vism'a. Considerandu dotarea cea slabă a DTele: te-amu priimutu de abونante cu diumetate de pretiu pre anului intregu.

Dlui P. A. docinte in Budintiu. Asemenea.

Onorabilei „Societati de lectura in Nasaudu.“ Epistola de „abonare“ o amu priimutu „nefrancata“! dar' paralele nu. Nrit inse vi i-amu tramis, tramiteti si Dvostre.

Dlui A. P. in Gratz. Ti-amu comunicatu adres'a si cu ea-l-alta Redactiunc. Asceptam cele promise.

Amicului nostru I. C. D. in Turinu. „Gur'a Satului“ te doresce la facie de mésa. Salutare!

Dómnei M. S. in U. Vomu face ori in forma de ilustratiune, ori in forma de dialogu pentru „Tand'a si Mand'a.“ In casula ultimu: dispune eu banii tramisi. Nu cumu-va sa-ti traimetu diurnalulu in pretiulu acelor'a? Salutare!

Publicatiune.

Se afla spre vindiare la Redactorulu acestui díariu urmatóriile uvrage noué:

1. Poesie de Julianu Grosescu, cu portretululu autorius. Pretiulu: 2 fi.

2. Buchetu, cadrilu romanu, pentru fortepianu, compusu de domn'a Mar'a Nicóra nascuta de Sierbu. Pretiulu: cr. 80.

3. „Gur'a Satului“, de pe semestrulu Juliu-Decemvre 1870. brosiuratu. Pretiulu fi. 3.

4. „Calendariulu Babeloru“, ilustratru. Calendariu prostu pentru ómini cu minti pre anulu 1871. Pretiulu numai cr. 30.

De la 10. exemplarie d'in fia-care opu unulu se da ca rabatu.

Ómini nuoi, dar' tréb'a vechia. Un'a alinea d'in program'a secreta a dlui Pauler, noulu ministru de culte sì de invetiamentu pentru Ungar'a:

BCU Cluj/Central University Library Cluj

